



## Turist “Para Vardı da Biz mi Bırakmadık?” Diyor

Nesrin Suna SARIÇAY



Türkiye her hali ile turizm cenneti konumunda olan bir ülke.

Denizi, güneşi, kumu, dağı, yaylası, golfü, kayağı, macerası ile hemen her kesimden turistin beklentilerini karşılayabilecek potansiyele sahibiz.

Ülkemize kelebek avcılığı veya kuş gözlemciliği amacı ile gelen turistlerin sayısı da küçümsenecek düzeylerde değil.

“Türkiye turizmini çeşitlendirdi” desek mi acaba?... veya bunu söylememiz için biraz erken mi?

Çuvaldızı kendimize batırmak gerekirse; yoğun çabalar gösterilmesine rağmen tam çeşitlendirebilmiş değiliz.

Özellikle; sağlık, sıcak su(termal), inanç ve kültür gibi “baba” turizm alanlarımızda biraz daha çaba gösterilmesi gerektiği açık.

Özelikle son zamanlarda gazete kopyalarında; turist sayısı arttı fakat turizm geliri artmadı şeklinde haberleri sık sık görmemiz mümkün.

Hatta biraz geriye gidip, geçmiş yılların Ağustos, Eylül aylarına ait gazete kopyalarına baktığımızda; aynı haberleri farklı rakamlarla görmemiz de mümkün.

Turist sayısının artması fakat turizm gelirlerinin artmaması demek en basit yorumu ile, ülkemize zengin turist gelmiyor demek veya turistlerin Türkiye’yi hala Türkiye ucuz ülke olduğu için” tercih ettikleri demek.

2005 yılının ilk yarısında Türkiye’ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı yüzde 27 oranında arttı.

Ama aynı dönemde turizm gelirlerindeki artış yüzde 15 civarında gerçekleşti.

Ülkemizin 2004 yılında; 707 dolar olan fert başına turizm gelirinin de 2005 yılının ilk yarısında ortalama 670 dolara gerilediğini görüyoruz.



**Çizelge:1 2005 Yılı İlk Yarısında Turizmde Gelir ve Ziyaretçi Değişkenleri**

Aylar	Gelir Milyon \$	Ziyaretçi Sayısı	Kişi başına Gelir (\$)
Ocak	690	700.469	990
Şubat	548	696.639	790
Mart	757	1.107.348	680
Nisan	860	1.348.264	640
Mayıs	1.400	2.302.959	610
Haziran	1.500	2.403.155	620
Toplam	5.755	8.558.834	670

Kaynak: Turizm Gazetesi.

Ancak çizelgede de görebileceğimiz gibi; 2005 yılının Ocak ayında fert başına turizm geliri 990, Şubat' ta ise 790 dolar düzeyinde seyrediyor.

Ancak yaz aylarına girildikçe bu rakamın giderek düştüğü, genç turistlerin daha fazla tercih ettiği Mayıs ayında minimuma gerilediği, henüz rakamlar açıklanmadığı için çizelgede yer almamakla beraber bu rakamların sonbaharda biraz daha artacağı bilinmektedir.



Rakamların sonbaharda artmasının nedeni genellikle üçüncü yaş turizmi olarak tabir ettiğimiz kitle diğer bir deyişle; yaşlı, zengin ve emekli turistlerin sonbaharda ülkemizi daha çok tercih etmelerinden kaynaklanmaktadır.

Bu dönemdeki turizm gelirleri özellikle, termal, inanç, kültür turizminden sağlanmaktadır.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, gerçekten de Türkiye'ye gelen yabancı turist sayısının artması ve bu artışa paralel turizm geliri elde edemememiz ülkemiz adına üzüntü verici bir durum.

Nitekim; Türkiye'de uzun yıllar sonra da turizm faaliyeti yapılabilmesi gerçek anlamda "sürdürülebilir turizm" yapılmasına, doğal değerlerin maksimum ölçüde korunmasına bağlı.

Aksi takdirde çok sayıda kişi turizm cenneti ülkemizdeki değerlerimizden yararlanırsa kısa sürede tüketir ve bu değerlerimiz bittiği an ülkemizi terk ederek rotasını başka ucuz ülkelere çevirir.

Bu noktada; 2005 yılının ilk yarısında Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı yüzde 27 artarken turizm gelirindeki artışın sadece yüzde 15'te kalması şimdiden önlem almamızı gerektiren bir durum.



2005 yılının ilk 7 ayında yabancı ziyaretçi sayısı 11 milyon kişiyi aştı.

Buna göre Ocak-Temmuz aylarını kapsayan 7 aylık dönemde çeşitli ülkelerden Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26 oranında artarak 11 milyon 723 kişi olarak gerçekleşti.



Turist sayısındaki her 1 kişilik artış bizler için, ülkemiz için çok önemli. Çünkü her 1 ziyaretçinin ülke tanıtımında ne kadar büyük rol oynadığı bilinmemekte.

Ancak; Türkiye'nin karşılaştırmalı fiyat düzeyine göre OECD ülkeleri arasında Slovakya, Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Macaristan'ın ardından en ucuz 5'inci ülke olması da bir süre sonra fiyat avantajının fiyat dezavantajına dönüşeceğinin sinyallerini vermekte.

Nitekim, Türkiye'de döviz kurları düşmesine ve enflasyon tek haneli rakama düşmesine rağmen, ülkemizin yabancılar için yalnızca 1 dolarla 21 dolar arasında pahalandığı belirtilmekte.

Kaliteli hizmetin, sürdürülebilir turizm ilkelerine zarar vermeden ve gelecekteki turizm faaliyetlerine fon oluşturacak biçimde uygun fiyattan verilmesi elbette ki en önemli rekabet unsurlarından bir tanesidir.

Bu nedenle kanımızca;

- Bundan sonra gerçekleştirilecek tanıtım faaliyetlerinde olabildiğince fazla turizm çeşidine yer verilmesi,
- Tanıtımda hedef ülke yelpazesinin genişletilmesi, deniz-güneş-kum haricinde diğer turizm türlerine de ilgi duyan turistlerin sadece hava yolu ile değil özellikle deniz ve karayolu ile ülkemizde getirilmesinin hedeflenmesi,
- Turistlere yönelik tüketici haklarının korunması, turistlerin alışveriş turlarına katılmaya zorlanmaması, fahiş fiyatlarla turistlere mal satılmaması, satın alınan malların sipariş edilenden farklı ve geç gönderilmemesi,
- Her turizm hizmetinin sunulması aşamasında niteliğe önem verilmesi ve sürümden değil kaliteden kazanmaya yönelik hizmetlerimizin artması gerekmektedir.